

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2018-1-22 (Özelleştirme)
Karar Sayısı : 18-14/257-122
Karar Tarihi : 08.05.2018

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Ömer TORLAK
Üyeler : Arslan NARİN, Adem BİRCAN,
Şükran KODALAK, Mehmet AYAN

B. RAPORTÖRLER : Emine TOKGÖZ, Zekeriya TURAN, Ahmet YALÇIN

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN :- Özelleştirme İdaresi Başkanlığı
Ziya Gökalp Cad. No:80 Kurtuluş 06600 ANKARA

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Hidrojen Peroksit Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin %28,2 oranındaki Özelleştirme İdaresi Başkanlığına ait iştirak hissesinin "satış" yöntemi ile özelleştirilmesi işlemine izin verilmesi talebi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 19.04.2018 tarih ve 3196 sayılı ile giren bildirim üzerine düzenlenen 02.05.2018 tarih ve 2018-1-22/ÖN sayılı Özelleştirme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda, bildirim konusu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (4) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı (ÖİB) tarafından yapılan başvuruda;
 - Hidrojen Peroksit Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin (HİDROJEN PEROKSİT) %28,2 oranındaki ÖİB'ye ait iştirak hissesinin özelleştirilmesini teminen İhale Komisyonu kararı çerçevesinde, Özelleştirme Yüksek Kurulu'na (ÖYK) sunulmasına karar verilen teklif sahibi Barış AKSÜS tarafından devralınması işlemine izin verilmesinde bir sakınca bulunmadığının Kurum tarafından ÖİB'ye bildirildiği,
 - Söz konusu izin sonrası, HİDROJEN PEROKSİT'in %28,2 oranındaki ÖİB'ye ait iştirak hissesinin Barış AKSÜS'e satılmasına yönelik 05.03.2018 tarih ve 2018/32 sayılı ÖYK kararının istihsal edildiği,
 - Anılan ihaleye ilişkin Özelleştirme İhale Şartnamesi'nin (Şartname) 17. maddesinde, "*İhale konusu hisse üzerinde ŞİRKET'in (HİDROJEN PEROKSİT) diğer ortaklarının ön alım hakkı bulunmakta olup, ihalede oluşan ve konusu, veya KURUL Kararında yer alan teklif tutarı ön alım hakkı sahiplerine teklif edilir. Yapılan teklif sonucunda ön alım hakkı sahiplerinin kendisine verilen süre içerisinde teklifi kabul etmesi halinde hisselerin satışı ön alım hakkı sahibine yapılır. Bu durumda teklif sahipleri zarar ziyan vb. ad altında hiçbir maddi talepte bulunamaz. Ön alım hakkı sahibinin kendisine verilen süre içerisinde teklifi kabul etmemesi halinde hisselerin İDARE veya KURUL Kararında yer alan TEKLİF SAHİBİ'ne satışı yapılır*" hükmüne yer verilmiş olduğu,

- Bu hüküm doğrultusunda ÖİB tarafından, HİDROJEN PEROKSİT'in diğer ortaklarına ön alım haklarını kullanıp kullanmayacaklarına ilişkin bildirimde bulunulduğu; teşebbüste %(.....) oranında hissesi bulunan Hayyam GARİPOĞLU'nun ön alım hakkı kapsamında ÖYK kararında yer alan bedel üzerinden bahse konu hisseyi almayı kabul ettiği

belirtilerek, işlem hakkında görüş bildirilmesi talep edilmiştir.

- (5) Bildirme konu işlem ile Şartname uyarınca ön alım hakkını kullanan ve 2013/2 sayılı "Özelleştirme Yoluyla Devralmaların Hukuki Geçerlilik Kazanabilmeleri İçin Rekabet Kurumu'na Yapılacak Ön Bildirimlerde ve İzin Başvurularında Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ" (2013/2 sayılı Tebliğ) ile 2010/4 sayılı "Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" (2010/4 sayılı Tebliğ) kapsamında değerlendirilecek olan taraf ise Hayyam GARİPOĞLU'dur. Zira 2013/2 sayılı Tebliğ'in 2. maddesinde yer alan "*Aşağıda sayılan haller hariç olmak üzere, bir teşebbüsün ortaklık paylarının ya da diğer hak ve araçların tümünün veya bir kısmının teşebbüsün üzerindeki kontrolü değiştirecek ya da karar organlarını etkileyecek şekilde yahut mal veya hizmet üretimine yönelik birimlerin özelleştirme yolu ile her türlü devri bu Tebliğ hükümlerine tabidir.*" hükmü kapsamında "ön alım hakkı" istisnai hollere dahil edilmemiştir.

G.1. Bildirim Konusu İşlem

- (6) Bildirim konusu işlemin altyapısını HİDROJEN PEROKSİT'in %28,2 oranındaki ÖİB iştirak hissesinin özelleştirilmesine ilişkin 21.02.2011 tarih ve 2011/14 sayılı ÖYK kararı oluşturmaktadır. Kurum'a da yapılan bildirim sonucu ilgili Mesleki Daire Görüşü 09.02.2012 tarihinde ÖİB'ye bildirilmiş; ancak ihale, takip eden süreçte iptal edilmiştir.
- (7) Rekabet Kurulu (Kurul) tarafından verilen görüşün üç yıllık süresinin dolması hasebiyle 15.07.2015 tarihinde yeni bir görüş talep edilmiştir. Durum, 09.09.2015 tarih ve 15-36/534-M sayılı Kurul kararı ile değerlendirilerek, mezkur karar kapsamında, işlemin ön bildirime tabi olduğu ve teklif sahipleri belirlenmeden herhangi bir önkoşul konulmasına ya da başka bir kısıt getirilmesine gerek bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.
- (8) HİDROJEN PEROKSİT'in %28,2 oranındaki hissesinin özelleştirilmesine ilişkin bildirim hakkında 09.11.2017 tarih ve 17-36/577-251 sayılı Kurul kararı ile, bahse konu hisselerin Barış AKSÜS tarafından devralınmasında sakınca bulunmadığı yönünde hüküm tesis edilmiştir.
- (9) İlerleyen süreçte HİDROJEN PEROKSİT'in %28,2 oranındaki ÖİB'ye ait iştirak hissesinin Barış AKSÜS'e satılmasına ilişkin ÖYK'nın 05.03.2018 tarihli ve 2018/32 sayılı kararı istihsal edilmiştir. Bununla birlikte, Şartname'nin yukarıda içeriğine yer verilen 17. maddesine dayanarak mevcut hissedarlardan Hayyam GARİPOĞLU, ön alım hakkı kapsamında ÖYK kararında yer alan bedel üzerinden bahse konu hisseyi almayı talep etmiştir.
- (10) İşbu bildirim, HİDROJEN PEROKSİT'in ÖİB'ye ait %28,2 oranındaki hissesinin, "satış" yöntemi ile özelleştirilmesi sürecinde üçüncü tarafça ödenecek bedeli ödemeyi kabul eden Hayyam GARİPOĞLU tarafından ön alım hakkı kapsamında devralınması yoluyla özelleştirilmesine ilişkindir.

G.2. Devre Konu: HİDROJEN PEROKSİT

- (11) Peroks Sanayi ve Hidrojen A.Ş. adıyla 1994 yılında kurulmuş olan HİDROJEN PEROKSİT'in faaliyet alanı hidrojen peroksit ve türevlerinin üretimi, pazarlaması ve satışı olarak belirlenmiştir. Ocak 1997'de Eti Holding A.Ş.'nin %28,2 hisse oranı ile ortak olduğu teşebbüsün ilk hidrojen peroksit tesisi Şubat 2001'de üretime geçmiş, 2003-2004 yılları arasında da ikinci tesis tamamlanarak devreye alınmıştır. 2011 yılına dek satışlarını Pusula İthalat ve İhracat Sanayi A.Ş. aracılığıyla gerçekleştiren teşebbüs bu ilişkiye 2011 yılında son vermiştir. Teşebbüsün halihazırdaki yönetim kurulu (YK); (.....)'den teşekkül etmektedir.
- (12) Teşebbüsün kontrol yapısına bakıldığında, GARİPOĞLU Grubu ile ÖİB'nin ortak kontrolünde olduğu görülmektedir. Ana Sözleşme'nin "Yönetim Kurulu ve Şirketin Yönetimi" başlıklı 9. maddesinde, stratejik kararlar için şirket esas sermayesinin ÖİB dahil 3/5'inin onayının arandığı görülmektedir. Yedi üyeden oluşan YK'nın iki üyesi ÖİB¹ tarafından, beş üyesi ise kalan hissedarlar tarafından belirlenmektedir. YK toplantı nisabı beş, karar nisabı ise katılanların salt çoğunluğu olarak belirlenmiştir. YK yanında, YK içinden veya dışarıdan atanacak genel müdür, şirketin yönetiminden mesul olup genel müdür ile yardımcısı için; ÖİB ile diğer hissedarlar aday göstermekte; YK bu adayları onaylamakta ve bu YK kararının da yine sermayenin 3/5'inin olumlu oyu ile alınması gerekmektedir.
- (13) Bildirim Formunda, şirketin fiilen GARİPOĞLU Grubu tarafından kontrol edildiği ifade edilmektedir. Bununla birlikte; yukarıda yer verilen düzenlemeler, işlem öncesi ÖİB'nin ortak kontrol yetkisinin olduğuna işaret etmektedir. Bildirim Formu ve gönderilen ek bilgilerden anlaşıldığı üzere; hissedarlardan Yasin Celal BAŞER de GARİPOĞLU Grubu'ndan kabul edilmektedir². Yine şirketin borçlanma, bütçe satış, alım ve ihale yapma gibi stratejik işleri için sermayenin 4/5'ine karşılık gelecek genel kurul kararı şart koşulmuştur. Ayrıca Türk Ticaret Kanunu değişene kadar, şirketin iki denetçisinden birinin ÖİB tarafından atandığı belirtilmiştir. Tüm bu bilgilerden, teşebbüsün, 25.01.2011 tarih; 11-05/88-31 sayılı ve 09.11.2017 tarih; 17-36/577-251 sayılı Kurul kararlarında da tespit edildiği üzere, GARİPOĞLU Grubu ile ÖİB'nin ortak kontrolünde olduğu görülmektedir.

G.3. Ön Alım Hakkını Kullanan: Hayyam GARİPOĞLU

- (14) Hayyam GARİPOĞLU, işlem öncesinde HİDROJEN PEROKSİT'in %(.....) hissesine sahiptir. (Yasin Celal BAŞER dahil) GARİPOĞLU Grubu ise, şirketin %(.....) oranındaki hissesine ve ortak kontrolüne sahiptir. Diğer taraftan, GARİPOĞLU Ailesi mensuplarının pek çok şirkette hissedarlığı bulunmaktaysa da, GARİPOĞLU Grubu'nun, HİDROJEN PEROKSİT ile aynı pazarda veya onun alt/üst pazarlarında kontrol sahibi olduğu bir teşebbüs bulunmadığı bildirilmiştir.

¹ Önceki yapıda ise Etibank Holding A.Ş.

² (.....).

- (15) GARİPOĞLU Ailesi'nin kontrolündeki faal şirketler ve faaliyet alanları şöyledir; Avpil Avrupa Plastik San. ve Tic. A.Ş.: plastik pencere panelleri imalatı ve satışı; Alarmnet Güvenlik Hizmetleri A.Ş.: ev ve iş yerleri için alarm cihazları satışı; Al-Co Aküm Bakır ve Mad. San. Tic. A.Ş.: mutfak eşyaları imalat ve satışı; Altra Dış Ticaret A.Ş.; Berolina Plastik Sanayi ve Ticaret A.Ş.; Global Maden Doğalgaz Kimya Sanayi A.Ş.: doğal gaz satışı; H2O2 Peroksit Üretim Enerji A.Ş.: elektrik üretimi; Park Alkollü ve Alkolsüz İçecekler San. A.Ş.: enerji içecekleri üretim ve satışı; Trakya San. A.Ş.: alüminyum levha imalat ve satışı. Yasin Celal BAŞER'in ise HİDROJEN PEROKSİT dışında herhangi bir ticari faaliyetinin bulunmadığı bildirilmiştir.

G.4. İlgili Pazar

- (16) Özelleştirmeye konu teşebbüs esasen, hidrojen peroksit kimyasalının bütün konsantrasyonlarında üretimini gerçekleştirmektedir. 1990'lı yılların sonuna kadar ülkemizde tamamı ithalat yoluyla karşılanan hidrojen peroksit, yurt içinde yalnızca HİDROJEN PEROKSİT A.Ş. ve Akkim Sanayi ve Ticaret A.Ş. (AKKİM) tarafından üretilmektedir.
- (17) Hidrojen peroksitin ana girdileri; doğal gaz, kinon, solvent ve katalist olup, piyasada genellikle %(.....) ve %(.....) konsantrasyonunda talep edilmektedir. Ürünün kullanıldığı sektörler ise şöyledir: tekstil, kağıt, dezenfektan, kozmetik, deterjan, maden, su kimyasallarıdır.
- (18) Bildirim Formunda ÖİB tanıtım dokümanına dayanarak yer verilen bilgilere göre, hidrojen peroksit ürünü bakımından ülkemizde ithalat uzun yıllar tek kanal olmuştur. HİDROJEN PEROKSİT şirketinin de yurt dışı satışları bulunmaktadır. Ayrıca, yukarıda aktarılan 2011 yılındaki Kurul kararında, ürün fiyatının oluşmasında ithalatın önemli payı olduğu değerlendirilmiştir. Küresel çapta yedi uluslararası şirket, küresel pazarın %65'ini elinde bulundurmakta olup bu şirketler ve ülkeleri şöyledir: Solay (Belçika), Degussa (Almanya), FMC Foret (ABD), Atochem (Fransa), Kemira (Finlandiya), Arkema (Fransa) ve Mitsubishi (Japonya).
- (19) Hidrojen peroksit niteliği itibarıyla ikamesi olmayan bir üründür. Yurt içinde bayiler kanalıyla dağıtımı yapılmaktadır. Bu bilgilerden hareketle, ilgili ürün pazarı "hidrojen peroksitin üretim ve satışı pazarı"; ilgili coğrafi pazar ise "Türkiye" olarak tanımlanmıştır.

G.5. Değerlendirme

- (20) Bildirim konusu özelleştirme işlemi ile HİDROJEN PEROKSİT, GARİPOĞLU Grubu'nun tek kontrolüne geçecektir. Özelleştirmeye konu teşebbüsün 2016 yılı cirosunun 2013/2 sayılı Tebliğ'de otuz milyon Türk Lirası olarak belirtilen eşiği aşması nedeniyle işlem, Kurul'un iznine tabidir.
- (21) HİDROJEN PEROKSİT'in hidrojen peroksit üretimindeki 2013 ila 2015 arasındaki pazar payları sırasıyla %(.....), %(.....) ve %(.....) olarak gerçekleşmiştir. Yukarıda anlatıldığı üzere pazarda Türk menşeli yalnızca AKKİM bulunmaktadır. Bununla birlikte, hidrojen peroksit pazarı ithalatın yoğun olduğu bir pazardır. Nitekim, yukarıda yer verilen yedi yabancı şirket, küresel pazarın %65'ini kontrol etmektedir.
- (22) 15-36/534-M sayılı Kurul kararına dayanak olan daire görüşünde özelleştirmeye konu teşebbüsün (.....) sermaye gerektirdiği değerlendirmelerine yer verilmiştir.

- (23) Gerek yurt içi gerekse yurt dışı mevcut yoĐunlaŐma tabloları çerçevesinde yapılan değerlendirmeler, hidrojen peroksit üretim ve satış piyasasındaki rekabetin tam rekabetten oldukça uzak olduğunu ve pazarda giriŐ ve büyüme engellerinin bulunduğunu göstermektedir. Özelleştirme sonucu HİDROJEN PEROKSİT GARİPOĞLU Grubu'nun tek kontrolüne geçecek; mevcut iliŐkiler devam edecek ve yeni bir teklif sahibi ile herhangi bir yoĐunlaŐma söz konusu olmayacaktır. Bununla birlikte, GARİPOĞLU Grubu'nun, HİDROJEN PEROKSİT ile yatay ya da dikey iliŐkili herhangi bir pazarda faaliyeti bulunmadığı bildirilmiştir.
- (24) Açıklamalar çerçevesinde, bildirim konusu işlem ile herhangi bir pazarda hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmayacağı kanaatine varılmaktadır.

H. SONUÇ

- (25) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,
1. Hidrojen Peroksit Sanayi ve Ticaret A.Ő.'nin %28,2 oranındaki zelleŐtirme İdaresi Başkanlığına ait iştirak hissesinin "satış" yöntemi ile özelleştirilmesi iŐleminin, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2013/2 sayılı "zelleŐtirme Yoluyla Devralmaların Hukuki Geçerlilik Kazanabilmeleri İçin Rekabet Kurumuna Yapılacak n Bildirimlerde ve İzin Başvurularında Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi olduğuna,
 2. Adı geçen teklif sahibi tarafından gerçekleŐtirilecek muhtemel devralma işlemi sonucunda, aynı Kanun maddesinde yasaklanan nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut bir hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece ilgili pazarda rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığına, bu nedenle bildirim konusu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığına

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.